

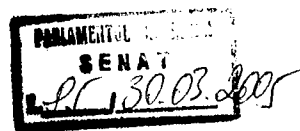
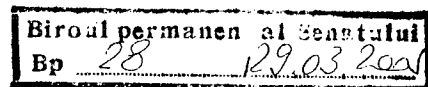
GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, Piața Victoriei nr.1, Telefon: 222 36 77, Fax: 222 36 52

Cabinet ministru delegat

Nr. 1309/DRP

București, 28.03.2005

Domnule secretar general,

66 28/2005 Vă transmitem, alăturat, punctul de vedere al Guvernului referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind libertatea religioasă în România*.

Cu stimă,

Bogdan OLTEANU

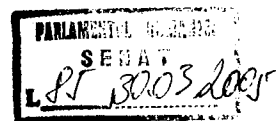
Ministru delegat pentru relația cu Parlamentul

Domnului **Constantin Dan VASILIU**

Secretarul general al Senatului

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă intitulată Lege privind libertatea religioasă în România.*

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă în discuție are ca obiect adoptarea unei reglementări care să înlocuiască dispozițiile privind regimul general al cultelor religioase cuprinse în Decretul nr. 177/1948, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, „Necesitatea adoptării unei legislații moderne în domeniul vieții religioase se înscrie în eforturile țării noastre de democratizare, precum și de armonizare a legislației interne cu cea a Uniunii Europene.”

II. Observații și propuneri

1. Printre prioritățile legislative ale Programului de guvernare pe perioada 2005-2008 se află și adoptarea unui *proiect de lege privind*

libertatea religioasă. Ministerul Culturii și Cultelor are în curs de finalizare acest proiect de lege, care va fi supus dezbaterii publice și procedurii legale de avizare, pentru a fi înaintat Guvernului până în luna noiembrie 2005.

După însușire în ședință de Guvern, proiectul sus menționat va fi transmis Parlamentului pentru dezbatere și adoptare.

Guvernul va avea în vedere în domeniul *Cultură și culte* și reglementarea următoarelor aspecte:

- separarea domeniului *Culte* din Ministerul Culturii și Cultelor, într-o formulă autonomă;
- aprofundarea învățământului confesional;
- abordarea aspectelor legate de retrocedări.

2. Conținutul propunerii se referă, în principal, la culte – organizare, regim juridic, recunoaștere, învățământ – și numai parțial la libertatea religioasă.

Textul propunerii legislative prezintă o serie de carențe de fond, astfel:

- principiile generale ale materiei nu sunt precizate clar și într-o redactare unitară, iar noțiunile de bază nu sunt definite corespunzător;
- definirea *libertății religioase* printr-o enumerare crează impresia unei limitări, pe de o parte, iar pe de altă parte, redactarea propriu-zisă denotă confuzia autorului cu privire la aspectul individual și cel asociativ al libertății religioase;
- textul nu clarifică situația *structurilor asociative* pentru exercitarea libertății religioase (grup, asociație, cult), structuri definite defectuos;
- lipsa unor referiri exprese la deducerile fiscale ce pot fi acordate persoanelor care fac donații cultelor religioase, în Uniunea Europeană aceasta fiind o modalitate importantă de finanțare a cultelor;
- definirea *cultului* ca fiind o „*persoană juridică de drept privat*” nu corespunde cu sistemul european al distincției dintre asociația religioasă și cult religios. Sistemul legislativ european departajează cele două structuri asociative tocmai în ceea ce privește regimul juridic, cultele fiind tratate ca persoane juridice de drept public, iar asociațiile constituind structuri de drept privat.

3. Conform art. 32 alin. (5) din Constituție „*Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în*

condițiile legii”, Capitolul III „Învățământul teologic” al propunerii legislative neamintind nimic de învățământul confesional.

La elaborarea capitolului despre învățământ, trebuia să se țină seama de prevederile din Constituția României și de cele din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, respectiv art. 9 alin. (1) – (5).

Predarea disciplinei religie în învățământul de stat, vizează educarea și formarea elevilor în spiritul valorilor moral-religioase care trebuie să stea la baza concepției asupra relației Dumnezeu-om, om-semeni, această disciplină fiind o parte de cultură generală și nu învățământ teologic.

4. Printre principalele elemente care compun libertatea religioasă statuate în **art. 2 lit. g)** se menționează și *"dreptul de a solicita și de a primi, cu titlu gratuit, bunuri de la persoane fizice și persoane juridice"*.

Ar fi trebuit specificat că acest drept se exercită în vederea realizării de activități legate de exprimarea libertății religioase.

Pe de altă parte, formularea *"dreptul de a solicita și a primi, cu titlu gratuit bunuri"* de la orice persoană fizică sau persoană juridică este excesivă.

Se poate recunoaște în mod expres, pentru aceste activități, dreptul de a solicita donații, nu și pe acela de a primi.

Prin dispoziția propusă se instituie, practic, o obligație generală în sarcina oricărei persoane, pentru ca, în momentul în care este solicitată, să efectueze astfel de donații, fără a i se acorda posibilitatea de apreciere, ceea ce contravine chiar esenței oricărei donații, și anume intenția de a face o donație (*animus donandi*).

5. La **art. 3** se prevede că *oricine are dreptul să-și manifeste religia sau credința religioasă în mod colectiv, în cadrul unui cult, al unei asociații sau al unui grup religios. Grupul religios este constituit din două sau mai multe persoane. Un grup religios se poate constitui în asociație cu caracter religios, iar asociațiile religioase se pot constitui în culte religioase.*

Propunerea legislativă nu prevede, însă, și referiri la modul de constituire a grupurilor religioase, iar în ceea ce privește înființarea unui cult religios, la **art. 41 alin. (1)** se prevede că numai membrii unei asociații pot solicita recunoașterea calității de cult religios, deși această exclusivitate nu rezultă din art. 3. Ar fi fost necesară o reglementare mai precisă a modului de constituire și a organizării și funcționării acestor entități (grup religios, asociație, cult religios).

6. La **art. 12**, se recunoaște cultelor religioase posibilitatea de a-și înființa unități locale de cult. Acestea se înființează de către cultele religioase, potrivit statutelor de organizare și funcționare proprii, Ministerul Culturii și Cultelor confirmând dobândirea personalității juridice de către o unitate de cult. Propunerea legislativă nu prevede, însă, în ce constă confirmarea Ministerului Culturii și Cultelor și nici care este modalitatea prin care aceste unități locale dobândesc personalitate juridică.

7. Referitor la **art. 16 alin. (2)** menționăm că potrivit prevederilor art. 157 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, sistemul de salarizare a personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral sau în majoritate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale se stabilesc prin lege. Prin urmare, nu există posibilitatea de a se stabili sisteme proprii de salarizare.

În prezent, salarizarea personalului clerical se face potrivit prevederilor *Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, cu modificările și completările ulterioare*.

8. În ceea ce privește înființarea cultelor religioase, potrivit **art. 23 alin. (2)** din propunere, aceasta se realizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor.

În vederea constituirii unui cult, o asociație religioasă va depune documentele prevăzute de **art. 41** și **art. 42**, printre care se regăsește și *dovada scrisă, eliberată de Ministerul Culturii și Cultelor, cu cel puțin 10 ani înainte și care arată că scopul și obiectivele asociației au caracter religios*. Considerăm că poate fi vorba de o dovadă a faptului că în ultimii 10 ani asociația a desfășurat activități cu caracter religios care să o recomande pentru a deveni un cult religios, deși acest lucru se poate dovedi dificil de realizat de către Ministerul Culturii și Cultelor, sarcina acestei dovezi putând fi lăsată asociației solicitante.

9. Referitor la **art. 31 alin. (1)**, facem precizarea că în materie de impozite și taxe locale sunt aplicabile prevederile *Titlului IX - Impozite și taxe locale* al *Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care menționează inclusiv clădirile și terenurile pentru care cultele religioase nu datorează impozite și taxe locale.

10. Referitor la **art. 53**, acesta este formulat în contradicție cu prevederile art. 25 alin. (4) din *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*, conform căreia *"atunci când copilul beneficiază de protecție specială, persoanelor în îngrijirea cărora se află le sunt interzise orice acțiuni menite să influențeze convingerile religioase ale copilului."*

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative.**

Cu stimă

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**
Președintele Senatului